

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2021. 03. 31 (12:25)

Iskola, osztály: 7.d

Iskola neve és címe: ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium

Tanít: Fazekas Anna

Témakör megnevezése: Ázsia földrajza

Tanítási egység (téma) címe: Kína gazdasága és társadalma

Az óra (jellemző) típusa: Frontális munkaforma (online: Google Classroom)

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- Átfogó kép alkotása Kína társadalmi és gazdasági jellemzőiről.
- Kínai politika változásai és annak gazdasági következményeinek a megismerése. A zártságtól a nyitásig, a szocialista berendezkedés következményeitől a modernizációig.
- Párhuzamvonás Kína fejlődése és a népességszámának alakulása között és a népességrobbanásra adott válasz következményeinek megértése.
- Rávilágítani kelet és nyugat területének különbségeire. A különböző természetföldrajzi adottságú tájak, az ország népsűrűségének és fejlettségének összefüggéseinek felismertetése szemléltetés során.
- Az éghajlatnak és tájaknak megfelelő mezőgazdasági termékek elkülönítése.
- A gazdasági sikerhez vezető folyamatok megismerése és ok-okozati következményeinek megértése.
- Kína iparának megismerése és a gazdaság növekedés probléma körének felismerése a környezetszennyezés és az energiaéhség.

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- Önálló tanulási készségek fejlesztése: térkép és grafikon elemzése, eddigi ismeretek összekapcsolása.
- Gondolkodási műveletek és készségek fejlesztése: összehasonlítás, összefüggések megértése, következtetés képek segítségével.
- Együttműködési, kommunikációs képességek fejlesztése az óra során feltett kérdések segítségével.
- Ok-okozati összefüggések és IKT készségek fejlesztése: tankocka alkalmazásával.

2.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Hatékony együttműködés online tanórán.
- Fenntartható fejlődés fontossága.

2.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új: Kelet-Kína, Nyugat-Kína, szocialista berendezkedés, nyitás politikája, teraszos földművelés, Peking, Vuhan, Kanton, Sanghaj, energiaéhség
- megerősítendő: ingadozó vízjárás, népességrobbanás, természetes szaporodás, mérsékelt

övezeti monszun, szélsőségesen száraz területek, mérsékelt övezeti sivatagi éghajlat, nedves kontinentális éghajlat

b. Folyamatok:

- új: elvándorlás, gazdasági nyitás, külföldi tőke és modern technológia beáramlása;
- megerősítendő: népességszám növekedése és mérséklése, környezetszennyezés.

c. Összefüggések:

- új: fejlődő gazdaság miatti környezeti problémák; különböző területi adottságok, mint befolyásoló tényezők a népsűrűségre, gazdaságra, településhálózatra, gazdasági fejlettségre; mezőgazdaság-környezeti terhelés (rizs-tea)
- megerősítendő: mérsékelt övezeti monszun éghajlat és az ingadozó folyók, és mint mezőgazdaságot befolyásoló tényező

d. Fejlesztendő készségek, kompetenciák: Digitális kompetenciák (tankocka), Kommunikációs készség (kérdések), Gondolkodási műveletek fejlesztése, Logikai térképolvasás fejlesztése, Állampolgári kompetenciák fejlesztése, Szociális kompetenciák fejlesztése: más kultúrák iránti érdeklődés felkeltése

- e. Főbb tanulói tevékenységek: jegyzetelés; grafikon, térkép értelmezés; egyéni munka
- f. Tantárgyközi koncentráció: történelem, biológia, technika

3. Szemléltető és munkaeszközök

Ppt, Tankocka: <https://learningapps.org/display?v=p2jrfp07t21> ;
<https://learningapps.org/display?v=pp90i77h521>

4. Felhasznált irodalom

https://www.nkp.hu/tankonyv/foldrajz_7/lecke_06_008

5. Mellékletek jegyzéke

Az óra részletes felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
0-1	Megérkezés				1. dia
2-4	Ráhangelődés <u>Milyen találmányokat köszönhet az emberiség Kínának?</u> <u>Mit jelképez a Kínai sárkány a kínai hagyományokban?</u>	Az óra témájának meghatározása, ráhangelődés a témára	irányított kérdések	frontális osztálymunka	2. 3. dia
5-11	Bevezetés és ismeretek felelevenítése: Hétfői tananyag felidézése és részletesebb megbeszélése. 4.dia: <u>Mely eseményt írtátok az első helyre?</u> 5.dia Kína az egyik legősibb civilizáció, amely a Sárga-folyó és a Jangce folyamok mellett az öntözéses földművelésre épülve alakult ki. <u>Milyen a két folyó vízjárása? Mi az oka?</u> 6.dia: Messzi és különleges zárt világ ezen a kereskedelmi útvonalon keresztül tart kapcsolatot Európával. <u>Milyen áruk jutottak Európába Kínából?</u> <u>Mi a selyem alapanyaga?</u> Kína ma is a világlegnagyobb selyemtermelő országa. Kína hagyományos iparága a textilipar, ma a világlegnagyobb textilárú-exportőre a rendkívül olcsó munkaerő miatt. Kínában százforintos órabérért is	ismeretek felelevenítése, új ismeretek átadása	irányított kérdések, tanári elbeszélés	frontális osztálymunka	4.5.6.7.dia

	dolgoznak 7.dia <u>Mely nemzetől függött a 19. században Kína keleti területeit?</u> Kína 19. századig egységes birodalomként kultúráktól elzárva fejlődött. Függetlenedését követően a legelmaradottabb mzg. ország. Utolsóként Hongkong függetlenedett. A kikötőváros Kínán belül nagy önállóságot élvez, különleges közigazgatású terület. Ázsia egyik legfontosabb pénzügyi központja. 8. dia Kína a császárság bukása után 1949 szocialista ország lett, megalakult a Kínai Népköztársaság. A gazdaság állami irányítás alá került. A kínai kommunista párt elhibázott lépései például az erőltetett iparosítás súlyos gazdasági és társadalmi problémákhoz vezetett. Főként a falvakat érintő éhínség következtében 15–46 millióan haltak meg. Az 1960-as évek végétől megkezdődő modernizáció és nyitás: engedte a magánvállalkozásokat és a külföldi tőke beáramlását. Mindezek eredményeként Kína az elmúlt évtizedekben soha nem látott fejlődésnek indult, és a gazdasági teljesítménye a világelsői közé emelte.				
11-14	Kína népessége: Vizsgáljatok meg Kína népességének alakulását mutató grafikont! (a felső vonal a születések számának, az alsó vonal a halálozások számának alakulását mutatja.) <u>Mivel magyarázható a népességszám hirtelen megugrása az 1960-as évek végétől?</u> <u>Milyen intézkedésekkel sikerült a népességszám növekedést lassítani? (Ennek következményei)</u>	grafikon értelmezés, információ szűrés	irányított kérdések, tanári elbeszélés	frontális osztálymunka	9.dia

15-18	Kína népsűrűség: A bekarikázott rész Kína területét mutatja nekünk a fénytérképen. Nézzük meg, milyen információkat tudunk leolvasni erről a térképről. <u>Milyen a népesség területi eloszlása Kínában? (egyenlő vagy egyenlőtlen)</u> <u>Mely Kína legsűrűbben és legritkábban lakott területei?</u> <u>Mi ennek az oka?</u> Elvándorlás problémájával küzd Kína mind a nyugati területekről a keleti területekre, a tömegeket nem tudja fogadni a város (nyomortelegek), illetve az országot is évente több tízezren hagyják el. Megállapítás: még a nyugati területek alacsony népsűrűségűek, addig a termékeny területű keleti részen él az ország 90%-a. Az országot természeti adottságai alapján Nyugat- és Kelet Kínára osztjuk.	térkép értelmezése, következtetések megállapítása	irányított kérdések, tanári elbeszélés	frontális osztálymunka	10. dia
19-22	Nyugat-Kína: <u>Milyen tájak fekszenek a nyugati részekén?</u> <u>Milyen magashegységeket ismertek Kínában?</u> <u>Mi a gazdaság vezető ágazata mivel foglalkoznak a magashegységekben?</u> (juh, jak) <u>A hegyvonulatok zárt medencéket fognak közre, milyen éghajlat uralkodik itt?</u> <u>Ezek a szélsőségesen szárazföldi területeken mivel foglalkoznak?</u> (kecske, teve, ló)	Képek értelmezése, ismeretek felelevenítése, új ismeretek átadása	irányított kérdések, tanári elbeszélés	frontális osztálymunka	11.12.dia
23-28	Kelet-Kína 13 dia.	új ismeretek átadása ,	irányított kérdések, tanári	frontális osztálymunka	13.14.15.dia

	Területek: Ország legnagyobb síksága a Kínai-alföld, Sárga-folyót kísérő löszvidék (jó mezősségi talaj), Dk. részen Dél-Kínai-hegyvidék. <u>Hogyan nevezetük az itt elterülő ősföldet?</u> <u>éléskamra:</u> Az itt található területek jól művelhetőek, de csak az ország 10%-át teszi ki. Ne feledjük a Föld legnépesebb országáról van szó (1,3 mrd.), ezért a terméshozam növekedése érdekében minden talpalatnyi földet megművelnek. Kép: Jelentős szerepe van a lakosság élelmezésében a sertés- és a szarvasmarha-tenyésztésnek, a baromfitartásnak, valamint a halászatnak is. 14. dia <u>Keleti partvidék északi részén milyen éghajlat uralkodik?</u> <u>Milyen növényt termesztene itt?</u> (búza,kukorica,szója,burgonya) Sárga-folyó mentén húzódik Kína legfontosabb búzatermő vidéke. <u>Mi az oka?</u> A világ legnagyobb gabonatermelő országában a mezőgazdaság vezető ága a növénytermesztés. 15.dia <u>Keleti partvidék déli részén milyen az éghajlat?</u> <u>Milyen növényt termesztene?</u>	ismeretek felelevenítése	elbeszélés		
--	---	-----------------------------	------------	--	--

	(rizs, cukornád, tea) Világlegnagyobb rizstermelője. Tea: Ahol rizst termesztnek ott van tea ültetvény is. Az öntözés miatt (elárasztják a rizsföldeket) szennyezetté vált a talajvíz, ami megfertőzheti a kutakat is. A vizet forralással fertőtlenítettek. A felforraltvíz lehűtés után íztelen és teával ízesítik. Kína népessége óriási, ezért minden területre szükség van, ami megművelhető, itt a felszíni viszonyokhoz alkalmazkodva (erős tagoltsága miatt) teraszos földművelés terjedt el. A terméshozam növelése érdekében tett intézkedések sikeresek, annyira, hogy Kína mzg. termékek exportjával is megjelenik a világpiacon.				
29-30	Mezőgazdasági termelékenység: <u>A nagy tengerszint feletti magasság, illetve a szárazság miatt az ország területének mindössze 10%-át művelik.</u> <u>Hogyan tud Kína mezőgazdasági termékeket exportálni?</u>	új ismeretek átadása	irányított kérdés, tanári elbeszélés	frontális osztálymunka	16.17.dia
30-34	Részösszefoglalás: https://learningapps.org/display?v=p2jrpf07t21 <u>Hasonlítsd össze Kína két nagy országrészét (Nyugat-Kína, Kelet-Kína) természeti adottságai, társadalmi-gazdasági fejlettség szempontja szerint!</u>	ismeretanyag rögzítése	munkáltatás	egyéni munka	18.dia, Learningapps
35-37	Kína ásványkincsei: Arra keressük a választ a következőkben, hogy bővelkedik-e Kína ásványkincsekben?	új ismeretek átadása	tanári elbeszélés	frontális osztálymunka	19.20.21. dia

	20.dia Kína ásványkincsekben bővelkedik. Feketekőszén és vasércszlerek elsősorban a Mandzsu-medencében vannak. A Kínai-ősföld pedig színesércben gazdag. A legkiemelkedőbb ipari központ a Jangce völgyében fekvő Vuhan. Kína energiagazdasága nagy részben széntüzelésű hőerőművekre épül, ami rendkívül környezetszennyező. 21. dia Kínai gazdaság gyors fejlődése egyre több nyersanyagot igényel, többet, mint ami a rendelkezésére áll. Ezt hívjuk energiaéhségnek. Energiaéhségét elsősorban úgy csillapítja, hogy külföldről szerzi be a nyersanyagokat, illetve vízenergiát használ. A képen a Három-Szurdok-Gát látható, a világ legnagyobb vízerőműve a Jangce folyón (Környezet átalakítása)				
38-39	A legmodernebb iparágak központja: 22-24. dia Kikötővárosok: Sanghaj, Kanton főváros: Peking (Tiltott város) 25.dia A fejlődésben komoly szerepet játszik a vasúti és közúti hálózat. (450km/h vonat) A gazdasági növekedés nagyon egyenlőtlenül ment végbe. Óriási különbség van településhálózat és fejlettség szempontjából is Nyugat -és Kelet Kína között.	új ismeretek átadása	tanári elbeszélés	frontális osztálymunka	22.23.24. 25. dia
39-45	26. dia <u>Milyen iparágakat jellemzők Kínára? Képek segítségével gyűjtsük össze!</u>	új ismeretek átadása, ismeretek felelevenítése,	irányított kérdés, munkáltatás	frontális osztálymunka egyéni munka	26.27.28.29.30 dia, Learningapps

	27. dia Kínai gazdaság fejlődésének folyamata: <u>Elevenítsük fel a hétfőn tanultakat!</u> https://learningapps.org/display?v=pp90i77h521 <u>Tankocka segítségével állítsd sorrendbe a kínai gazdaság fejlődés folyamatának lépéseit!</u> 30. dia Gazdasági fejlődés következménye: Többmilliós kínai ipari városok levegője igen szennyezett. (füstköd, szmog, egészségre ártalmas) Több a hulladék, mint amit kezelni tudnak.	ismeretek rögzítése			(31. 32. dia, ha marad idő)
45	Házi feladat: Mindenki keressen egy fényképet arról a helyről, amit szívesen felkeresne Kínában, majd oszd is meg! Közösen szerkeszthető diát megosztok és ott mindenki megtudja osztani.				